

Asia: OM 8/41/2017

Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne tai yleisiä kommentteja arviomuistiosta

Aluehallintovirastojen valtakunnallinen hallinto- ja kehittämispalvelut -vastuualue (HAKE), joka toimii Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteydessä, on koonnut aluehallintovirastojen ja HAKEn yhteisen lausunnon.

2. Arviomuistiossa katsotaan, että laki julkisista kuulutuksista sekä asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta tulisi kumota vanhentuneena.

Kannatan yllä esitettyä

Mahdolliset lisäkommenttinne:

Aluehallintovirastot kannattavat julkisista kuulutuksista annetun lain kumoamista arviomuistiossa esitetyin perustein suurelta osin vanhentuneena ja sähköisen asioinnin kehittämisen kannalta epätarkoituksenmukaisena. Vanhentuneet menettelysäännökset konkretisoituvat noudatettaviksi myös erityislainsäädäntöä sovellettaessa, koska erityislainsäädännössä voidaan viitata suoraan kuulutuslakiin joko sellaisenaan tai tietyin poikkeuksin tai täsmennyksin. Toisaalta erityislainsäädännössä voidaan säätää viranomaisen ilmoitustaululla kuuluttamisesta myös ilman viittausta kuulutuslakiin, joten myös erityislainsäädännön sisältämien kuulutussäännösten uudistaminen samassa yhteydessä olisi suotavaa.

3. Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Miltä osin arvioitte olevan edelleen tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle sääntelylle, kun otetaan huomioon maakunta- ja aluehallintouudistuksen tehtäväsiirrot sekä kuntalain ja maakuntalakesityksen säännökset kuulutusmenettelystä?

Aluehallintovirastojen ja myös suunnitteilla olevan LUOVA-viraston tehtäviin liittyy erityislainsäädännön perusteella kuulutusten antamista. Näitä tehtäviä on erityisesti aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueilla. Tästä johtuen valtion hallintoviranomaisilla on jatkossakin tarve kuulutusmenettelyä koskevalle yleissäännökselle, kuten arviomuistiosta käy ilmi.

4. Olisiko valtion ja muiden viranomaisten kuulutuksista mahdollista erityislainsäädännössä joltain osin luopua ottaen huomioon hallintolain 41 § koskien vaikutusmahdollisuuksien varaamista sekä 62 § yleistiedoksiannosta?

Asia tulee selvittää säädös- ja säännöskohtaisesti tarvittaessa kyseisen hallinnon alan substanssiasiantuntijoiden kanssa.

5. Mikäli katsotte, että edelleen on tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle säännökselle (kuntalain ja maakuntalain lisäksi), tulisiko tästä käsityksenne mukaan säätää kussakin erityislaissa, jossa kuulutusvelvollisuus perustetaan, vai yleislaissa?

Aluehallintovirastojen piirissä katsotaan, että varsinaista erillistä kuulutuslakia ei tarvita. Asiasta voidaan säätää yleisesti hallintolaissa ja tarvittaessa erityislainsäädännössä.

6. Jos katsotte, että valtion viranomaisia ja muita viranomaisia koskevasta kuulutusmenettelystä pitäisi säätää yleislaissa, kuten hallintolaissa, miltä osin kuulutusmenettelystä olisi yleissäännöksessä tarpeen säätää?

Aluehallintovirastot pitävät kannatettavana, että kuuluttaminen hoidettaisiin kokonaan sähköisesti. Tästä tulisi säätää yleislaissa (hallintolaki), jolloin erityislainsäädännön osalta riittäisi viittaus yleislakiin.

Kuuluttamista koskevien yleisten käsitteiden yksiselitteiset määritelmät olisi hyvä sisällyttää yleislakiin ja samalla systematisoida näitä määrittelyjä koko asiaan liittyvässä lainsäädäntökentässä.

7. Arviomuistion liitteisiin on listattu julkisista kuulutuksista annettuun lakiin suoraan viittaavat säännökset sekä säännökset, joissa säädetään kuuluttamisesta kuulutuslain tarkoittamassa merkityksessä ja ilmoitustauluilla tiedottamisesta. Liitteessä 1 säädökset on myös listattu vastuuministeriöittäin. Erityislainsäädännössä on runsaasti säännöksiä, jotka poikkeavat kuulutuslaista tai jotka ovat kuulutuslakia täydentäviä. Onko hallinnonalanne erityislainsäädäntöä tarpeen tarkistaa tai arvioida, miltä osin täydentävälle tai poikkeavalle sääntelylle on edelleen tarvetta?

Aluehallintovirastojen ympäristölupavastuualueiden taholta korostetaan, että samalla hallinnon alalla sovellettavien eri säädösten sääntelyjen tulisi olla yhdenmukaisia ja mahdollistaa nykyaikainen sähköinen asiointi ja asian käsittely, esimerkiksi:

- vesilaista (11 luku 10 §: hakemuksesta tiedottaminen) tulisi poistaa määräys kuulutuksen julkaisemisesta lupaviranomaisen ilmoitustaululla, ympäristönsuojelulaissa (44 §: lupahakemuksesta tiedottaminen) tätä ei vaadita.
- samassa yhteydessä ao. vesilain pykälään tulisi lisätä määräys hakemustietojen julkaisemisesta lupaviranomaisen internet- sivuilla, kuten ympäristönsuojelulain 44 §:ssä on säädetty

- päätöksen antamista (ympäristönsuojelulaki 84 § ja vesilaki 11 luku 22 §) koskevia säännöksiä tulisi muuttaa siten, että julkipanoilmoituksesta ennen päätöksen antamista luovuttaisiin. Tässä yhteydessä tulisi vesilain 11 luvun 22 § muuttaa siten, että päätös julkaistaisiin lupaviranomaisen internet- sivuilla, kuten ympäristönsuojelulain 85 §:ssä on säädetty. Julkipanoilmoitus olisi näin tarpeeton, kun tieto päätöksestä on kaikkien saatavilla internetissä antopäivänä.

8. Onko teillä lausuttavaa arviomuistiossa esitettyihin kuuluttamiseen liittyviin tietosuoja- ja julkisuusnäkökohtiin?

Muistiossa tuodaan esiin, että päällekkäistä sääntelyä on vältettävä, joten mahdollisessa kuulutuksia koskevassa yleissäännöksessä tietosuoja- ja julkisuusseikoista ei tule säätää niiltä osin kuin tarpeellinen sääntely löytyy henkilötietolaista, julkisuuslaista ja kielilaista. Sovellettavana on myös Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus.

Aluehallintovirastot pitävät tietosuoja- ja julkisuusnäkökohtien huomioimista erittäin tärkeänä, kun kuulutusmenettelyä uudistetaan sähköiseksi menettelyksi. Aluehallintovirastot ehdottavat, että tietosuoja- ja julkisuusasioista tulisi tarvittaessa säätää täydentävästi kuuluttamista koskevassa yleissäännöksessä. Tässä yhteydessä tulee huomioitavaksi läheinen yhteys uuden kuntalain ja valmisteilla olevan maakuntalain vastaaviin sääntelyihin, ellei niitä mahdollisen hallintolain uuden yleissäännöksen säätämisen yhteydessä kumota.

9. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistioon liittyen?

Aluehallintovirastot ehdottavat, että nähtävillä oloaikoja voitaisiin joissakin tapauksissa lyhentää sähköisen asioinnin yleistymisen myötä.

Perinteisistä paperi-ilmoitustauluista virastojen tiloissa tulisi luopua kokonaan. Tarvittaessa kansalaisten asiointipaikoissa (yhteispalvelun periaatteiden mukaisesti) viranomaiset voisivat tulostaa asiakkaalle kuulutukset ja niihin liittyvät asiakirjat niissä tapauksissa, jolloin henkilö ei ole kykeneväinen syystä tai toisesta hyödyntämään sähköisiä järjestelmiä.

Tähän liittyen aluehallintovirastot katsovat, että myös hallintolain 55 ja 62 §:ien mukaista yleistiedoksiantomenettelyä koskeva sääntely olisi aiheellista ottaa tarkasteluun, kun sähköiset asiointitavat yleistyvät.

Hallintojohtajan sijaisena,

yksikön päällikkö

Lauri Latva-Äijö

Yleishallintolakimies

Anne Bäckman

Bäckman Anne
Etelä-Suomen aluehallintovirasto